

ԹԻԻ 13

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ 1912-13 ՇՐՋԱՆԻ
ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔԸ

ՆԻՍՏ ԺԳ.

29 Սեպտեմբեր 1912

Տպագրութիւն Ռ. ՍԱԳՍՆԱՆ
ՂԱԼԱԹԻՄ, Գուրշուկու Խան, Թիւ 7, Կ. ՊՕԼԻՍ

1912

բնախնայաց ընտրութիւնը կատարուած ըլ-
լալով, տեղեկագիրը խրկուած է մեզ Ս. Պատ-
րիարք հօր ծանօթագրով, ժողովիդ նկատու-
ղութեան կը յանձնուի:

(Ատենադպիր էֆ. կարգաց հետեւեալ
գիրը):

Ազնուաշուք
Ատենապետ էֆ. Ազգ. Պատկ Ընդհա-
նուր ժողովոյ

Պատկ. ժողովիդ անդամակցութենէն հը-
րամարեալ Գեր Ս. Գաբրիէլ Ս. Եպս. ձե-
վանքի ճանիւրի և Ս. Ղեւոնդ Ծ. Վրդ. Դուր-
եանի տեղ նորերու ընտրութեան համար ըստ
տուեալ հրահանգի, Մայրաքաղաքիս եկեղե-
ցականաց Ընդհանուր ժողովը տարւոյ Յու-
լիսի 5ին ի նիստ գումարուած և սակայն նոյն
օր բացարձակ մեծամասնութեամբ ընտրելի
արդիւնք գոյացած չըլլալով, համեմատակա-
նի մնացած չորս եկեղեցական հայրերու ցու-
ցակը պատրաստուած էր որոց մէջէն՝ օտարա-
հպատակ Ս. Արիստակէս քհնյ. Վարժապետ-
եանի առարկութեան վրայ հարկ եղած էր
սպասել Պատկ. ժողովիդ որոշման:

Մայր Դիւանդ ամսոյս 14 թ. պաշտօնա-
գրով հաղորդած ըլլալով ժողովիդ որոշումը,
ըստ այնմ ի նիստ հրաւիրեալ եկեղեցակա-
նաց Ընդհ. ժողովը, այսօր համեմատականի
ցանկին վրայէն և մասնակցութեամբ յիսուն
և երեք քուէարկուներու կատարած է օրի-
նական քուէարկութիւնը. որու հետեւանօք
Ազգ. Ընդ. ժողովիդ եկեղեցական երեսփո-
խան ընտրուած են՝

Քուէ

1. Ս. Զարմայր քհնյ. Կէզիւրեան 41
2. Ս. Բարթոլ Ք. Թագմճեան 40

Այն արդիւնքը տեղեկագրելով և ներ-
փակ յղելով ընտրութեան տեղեկագիրը:

Մնաճք Ազգ. Պատրար
Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՐՔԵՊՍ. ԱՐՇԱՐՈՒՆԻ
Պատրիարքարան Հայոց

Համար 760

27 Սեպտ. 1912

Ամենապատիւ

Ս. Ս. Յովհաննէս Ս. Արքեպս. Արշարունի
Արժանընտիր Պատրիարք Հայոց

Ազգ. Պատկ. ընդհանուր ժողովոյ եկե-
ղեցական անդամներէն՝ հրամարեալ Գեր. Ս.
Ս. Գաբրիէլ Ս. Եպս. ձեւանք Ծ. Վրդ. Դուր-
եանի տեղ նորերու ընտրութեան համար Մայր Դիւանի
հրահանգին և Ձերդ Ամեն. Արքադնութեան հրահանգին
համաձայն, եկեղեցականաց ընդհանուր ժո-
ղովը տարւոյ Յուլիսի 5ին ի նիստ գու-
մարուած և սակայն 48 քուէարկուներու
մասնակցութեամբ կատարուած քուէարկու-
թեան արդիւնքը բացարձակ մեծամասնու-
թեամբ ընտրելի տուած չըլլալով, համեմա-
տականի մնացած եկեղեցական հայրերէն Ս.
Արիստակէս քհնյ. Վարժապետեանի օտարա-
հպատակութեան պատճառաւ՝ ըստ կարգին
յաջորդ նշանակուած էր Ս. Վահան Ծ. Վ.
Յակոբեան և ցանկը պատրաստուած էր հե-
տեալ կերպով քուէից տուակութեան կար-
գաւ.

1. Ս. Զարմայր քհնյ. Կէզիւրեան 21
2. » Բարթոլ » Թագմճեան 18
3. » Երուանդ Ծ. Վ. Փէրտահճեան 16
4. » Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան 5

Այն քառանուն ցանկին վրայէն երկու
եկեղեցական երեսփոխաններու ընտրութեան
համար Ձեր Բարձր, Արքադնութեան հրահա-
նայ համաձայն մայրաքաղաքիս եկեղեցակա-
նաց ընդհանուր ժողովը այսօր՝ Սեպտ. 27,
ի նիստ գումարեցաւ Ղալաթիոյ Խօրհրդա-
րանի մէջ:

Հրաւիրեալ եկեղեցական հայրերու թիւն
էր 107, որոնցմէ 21 անձամբ և 32 նամա-
կաւ մասնակցեցան գաղանի քուէարկու-
թեան: Ժողովը ժամը 3 ին ձեռնարկեց քուէ-
համարի գործողութեան, որու արդիւնքը
եղաւ. —

	Քուէ
Ս. Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան	11
Ս. Երուանդ » Փէրտահճեան	11
Ս. Բարթոլ քհնյ. Թագմճեան	40
Ս. Զարմայր » Կէզիւրեան	41

որով Ազգային երեսփոխանական ժողովոյ
անդամ ընտրուեցան՝

Ս. Զարմայր քհնյ. Կէզիւրեան 41 Քուէով
Ս. Բարթոլ » Թագմճեան 40 »
Տեղեկագրելով զայս Ձերդ Ամեն. Արքադ-
նութեան

Մնաճք Որդիական Յարգանք
եկեղեցականաց Ընդհ. ժողովոյ

Ասեմադպիր Ասեմապետ
ՍՈՒՔԻԱՍ Ա. ՔԶՆՅ ԵՐՈՒԱՆԻ ԵՐ ՎՐԴ ՓԵՐՏԱԶՃԵԱՆ
ՊԱԼԴԴՃԵԱՆ

(Ժողովը ձեռամբարձ քուէարկութեամբ
վաւերացուց այս երկու ընտրութիւնները):

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Ս. Բարթոլ և Ս.
Զարմայր քհնյ. ներքեւ կը հռչակեմ եկեղեցա-
կան երեսփոխան:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Պրուսայի մէջ ալ երեսփո-
խանական ընտրութիւն կատարուած և տե-
ղեկագրուած է Վարչութեան, որ ընտրու-
թիւնը օրինուոր համարելով, իր տեղեկա-
գիրը խրկած է մեզ:

(Ատենադպիր էֆ. կարգաց տեղեկագիրը)

Վսեմափառ Ատենապետ Էֆէնտի
Ազգ. երեսփոխանական ժողովոյ

Պրուսայի մէջ ըստ հրահանգի երեսփո-
խանական ընտրութիւն կատարուած և Գա-
ւառական ընդհանուր ժողովոյ կողմէ Սեպտ.
Լաուական ընդհանուր ժողովը ներկայացուած
16 թուականաւ տեղեկագրով ներկայացուած էր,
արդիւնքը, յորմէ կը տեսնուի թէ Ազգա-
յին երեսփոխան ընտրուած է նոյն վիճակէն
Ազգ. Գաղափար Նէմցէ Էֆէնտի:

Քաղաքական ժողովը Սահմանադրութեան
81րդ. յօդուածին համաձայն քննելով նորըն-
տիր երեսփոխանին ընտրելութեան պայման-
ներն, ըստ ամենայնի համաձայն գտաւ Սահ-
մանադրութեան արամադրութեանց և հետե-
ւաբար՝ ընդ գրոյս Պատկառելի ժողովիդ կը
մատուցանէ ընտրական տեղեկագիրը:

Մնաճք յարգանք

Ի Դիմաց Քաղաքական ժողովոյ
Վ. Ասեմադպիր Բ. Ասեմապետ
ԵՐ. ԽՈՐԱՍԱՆ
Կ. Պատկ. 17 Սեպտ. 1912

(Ժողովը ձեռամբարձ հաւանութեամբ վա-
ւերացուց այս ընտրութիւնը)

ԱՏԵՆ. ԷՖ. — Ուրեմն Պրուսայի երես-
փոխան կը հռչակենք Գաղափար Էֆ. Նէմցէ,
որ կ'ըլլէ ժողովարարի մօտերը կը գտնուի,
կրնայ գալ և բազմիկ իր ամուսն:

(Գաղափար Էֆ. Նէմցէ ստանձնեց իր երես-
փոխանի պաշտօնը):

ՀԱՐՑՈՒՄ ԵՒ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԵՍՓՈՒՄԱՆՑ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Ս. Հմայեակ Ս. եր-
կու գիր ունի կը յանձնուի Ձեր ուշադրու-
թեան:

(Ատենադպիր էֆ. կարգաց սոյն երկու
գիրը)

Ազնուաշուք Ատենապետ Էֆէնտի
Ազգային երեսփոխանական ժողովոյ

Ազգային երեսփոխանական ժողովոյ ներ-
կայ չըլլանին և երրորդ հիւտին՝ Յունիս 1
թիւ գրութեամբ մը՝ պատկառելի ժողովիդ
կանխորդ զինուորական խնդրոյն վրայ որ
Օսմանեան խորհրդարանը քուէարկած էր,
բայց ձերականական ժողովը որ և է որոշում
տուած չէ:

Պատերազմի այս օրերուն նորէն ստատկա-
պէս կը յուզուի 29էն—45 տարեկաններու
խնդիրն և ժողովուրդը սօրափառ հար եղած
է Խօզլամա անունին տակ ձեռնարկուած ար-
ձանագրութիւններէն:

Իրաւ է թէ՝ Օսմանեան Հայրենիքի
պաշտպանութեան համար ամենքս ալ պար-
տականութիւններ ունինք, յորմէ ընտա խու-
սափած չենք: Բայց զինուորական այս պու-
հանջումն իր ահագին մեծանքին ու կորուստ-
ներն ունի:

Նախ թէ 29էն—45 տարեկանները զէնքի
վարժուած չեն, ոչ հրացանի և ոչ թնթանօթի
լեզուն գիտեն, և ոչ իսկ պատկերազմ տեսած

կամ, վառօդի հոր առած են, և ասոնք սպաննուելէ ուրիշ բանի չեն կրնար ծառայել:

Երկրորդ եթէ՝ փոխանակ զինուորական պէտէլ պահանջուի, Հայ ժողովուրդի ամենամեծագոյն մասն անկարող է վճարել, Հայ ժողովուրդը նիւթապէս քայքայուած, ընտանեկան հոգեբու տակ ճնշուած, օրուան հայր կը մտածէ և դժուարաւ կը գտնէ: Եւ թէ՛ 29էն—45 տարեկանները իրենց զինուորական տուրքը վճարած են 40—45 տարեկանէ ի վեր:

Երրորդ 29էն—45 տարեկանները զէնքի տակ առնելն, ամբողջ Ազգը զէնքի տակ առնել ըսել է, մենք ծերերս միայն կը մընանք, և այս դրութիւնը կըսպառնայ աշխատաւոր, արհեստաւոր և վաճառական դասակարգներու անտեսական վիճակին, կըսպառնայ քանդել ընտանեկան յարկը, և ո՞վ պիտի հագայ տունը, ընտանիքն և զաւակներն, երբ աշխատող և անուցանող ձեռքեր զէնքի տակ առնուին, կըսպառնայ հայ կիսաբնի որ՝ արգէն հարիւր հազարաւորներ համիտական չըջանին զո՞հ գացած են:

Արդ՝ Ազգին սրտին և թիկանց վրայ ծանրանալիք այս բեռը տանելու անկարող ենք և յայտնի իրողութիւն մի է որ՝ այս բեռան տակը բոլորովին պիտի ճնշուինք և փճանաք, ուստի կ'առաջարկեմ որ՝ նորակազմ կեդր. վարչութեան կողմէն ժողովը Ս. Պատրիարք հօր հետ մէկտեղ սա օրերուս մէջ իր զիմուսները փութացնէ և ամիսներ առաջ կարգադրուած որոշման համաձայն՝ Քրիստոնեայ ազգերու հոգեւոր պետերու հետ միացած աշխատին գէթ այս պատերազմական չըջանին յետաձգել տան, մինչև Օսմանեան նոր խորհրդարանը գայ և ձերակուտական ժողովը իր կարծիքը յայտնէ:

Ազգի արար

Խ. Ծառայ՝ ՀՄ. ԵՊՍԿ. ԴԻՄԱՔՍԵԱՆ
Բերա 28 Սեպտեմբ. 1912

Ազնուաշուք Ատենապետ Էֆէնտի
Ազգային երեսփոխանական ժողովոյ

Օսմանեան զինուորական բանակներու մէջ՝ հազարաւոր հայ զինուորներ կան որ՝ այսօր պատերազմի դաշտին վրայ կը դանու-

ին՝ յանուն Օսմանեան Հայրենիքի պաշտպանութեան:

Նկատուելի է ասոնք ենք թէ՛ Հայ զինուորներու քով Հայ եկեղեցականը, Հայ Քահանայն կը պակտի և Հայ զինուորները Քրիստոնէական ամեն հոգեւոր մխիթարութիւններէն կը զրկուին, նոյն խելի զէպ հիւանդութեան և ի մահուան:

Եւ արդեօք կեդր. վարչութեան կողմէն ժողովը միջոցներ ձեռք առած է գէթ այս պատերազմի պահուն Հայ զինուորներու հոգեւոր մխիթարութեան համար Օսմանեան բանակներու մէջ պէտք եղած թուով Քահանայներ ունենալ ո՞ր անհրաժեշտ է:

Հայ զինուորներու հոգեւոր մխիթարութեան համար պատրաստակամութիւն յայտնող քահանայներ կան, Բերայի Քահանայական դասէն Տ. Սահակ Քահանայ Փափազեան և Տ. Հմայեակ Քահանայ Առաքողական և դեռ ուրիշ քահանայներ:

Արդ՝ կը խնդրեմ, տիարք երեսփոխանք որ բարեհաճիք ստիպուելով ինչ տալ խնդրոյն և յղել կեդր. վարչութեան կողմէն ժողովին փութով հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել և պահանջել Կառավարութիւնէն որ՝ Օսմանեան բանակներու մէջ Քահանայներ զանուին:

Ազգի արար

Խ. Ծառայ՝ ՀՄԱՅՆԱԿ ԵՊԻՍ. ԴԻՄԱՔՍԵԱՆ
Բերա 28 Սեպտեմբ. 1912

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Բերայի քահանայներէ ալ այս իմաստով նամակ մը կայ այն ալ կարդանք:

(Ատենապետ Էֆ. Կարդաց հետեւեալ գիրն ալ)

Ամենապատիւ

Արքայապետ Պատրիարք Հայր
Նախագահ Ազգային Պատկ.
Երեսփոխանական ժողովոյ
Արքայապետ Հայր

Նկատելով թէ՛ Պատերազմական դաշտը մեկնող Օսմ. բանակին մէջ հազարաւոր Հայ զինուորներ ևս կը գտնուին, որոց հոգեւոր մատակարարութեանց կատարման առթիւ, անհրաժեշտ է հոգեւոր պաշտօնէից ներկայութիւնը,

Մենք՝ ներկայ ստորագրեալ՝ Բերայի Քահանայական դասուն պատկանող երեք Քահանայք, պատրաստակամութիւն կը յայտնենք իրրե բանակի հոգեւոր պաշտօնեայ մեկնել անդ, եթէ Պատկ. ժողովը գոհացում տալ հաճի մեր փափաքանայ

Մնամք

Խոնարհ օրդիք
Զեր

ԳԱՐԵԳԻՆ ՔԶՆՅ. ԱՐԾՐՈՒՆԻ
ՍԱՀԱԿ » ՓԱՓԱԶԵԱՆ
ՀՄԱՅՆԱԿ » ԱԽԱՊԱՃԵԱՆ

ԱՏԵՆ. — Շնորհաւորելի է. ժողովը գոհութեամբ կը լսէ:

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Զինուորական խնդիրը ամեն չըջանակներու զբաղման տուրկայ եղած է, Հայ ազգը իրրե պատմական ազգ մը հաճոյք կը դգայ զինուորագրութենէ, բայց երբ մեծ տարածութեան մը վրայ կը դրածադրուի այն՝ բնականաբար յուզման տեղի կուտայ: Ինչպէս կարդացինք թերթերու մէջ Ս. Պատրիարքը 25 էն 45 տարեկաններու զինուորագրութեան մասին ըրած է պէտք եղած դիմումը, շնորհակալութիւն կը յայտնենք այս մասին իրեն և կը խնդրենք որ յանուն ազգին շարունակէ իր զիմումները: Զինուորներու կրօնական պարտականութեանց ղալով, պիտի խնդրենք որ այդ մասին ինչ որ հարկ է ի գործ դնէ: Այս առթիւ աւելորդ չենք համարիր գոհունակութիւն յայտնել նաեւ այն եկեղեցականներու համար որոնք պատրաստակամութիւն կը յայտնեն բանակին մէջ ծառայելու:

Տ. ՀՄԱՅՆԱԿ Ս.— Հայ եկեղեցականութիւնը պատրաստ է իրմէ պահանջուած ծառայութիւնը մատուցանելու նոյն խելի կալուկոյնները, ևս իսկ յառաջացեալ տարիքի մէջ պատրաստ եմ ծառայելու:

Բ

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Յակոբ Էֆ. Պոյաճեան գիրք ունի Զեր ուշադրութեան կը յանձնեմ:

(Ատենապետ Էֆ. Կարդաց հետեւեալ գիրը)

Ազնուաշուք Հայկ Էֆէնտի Սոճատարեան,
Ատենապետ պատկանելի Ազգային ժողովոյ,
Ղալաթիա

Ազնուաշուք Ատենապետ Էֆէնտի,

Ինչպէս յայտնի է ձեզ, անցեալ սերբաթ օր պատկանելի Ազգային ժողովը որոշեց է որ քաղաքական ժողովոյ անդամ մը կրնայ յաջորդ քաղաքական ժողովոյ անդամակցել բաւական է որ նախորդ քաղաքական ժողովոյ անդամակցած ըլլայ 2 տարեկէն պակաս ժամանակ: Արդ այս որոշման հետեւեալը սա պիտի ըլլայ որ քաղաքական ժողովոյ շատ մը անգամք 2 տարին չաւարտած պիտի հրաժարին, որպէսզի յաջորդ քաղաքական ժողովոյ կարենան անդամակցել և այսպէս յաջորդաբար:

Այս վիճակը մեր Սահմանադրութեան ոգւոյն լոյրովին հակառակ է, օրէնքը կը արտահայտէ որ ազգային գործոց վարչութիւնը 2 տարեկէն աւելի նոյն ձեռքերուն մէջ չ'մնայ:

Ասկից զատ Ազգային ժողովոյ այս որոշումն կը հետեի թէ Սահմանադրութեան ամէն արամադրութիւն կրնայ փոփոխել, արդ այս դրութիւնը կը նշանակէ օրէնքի բացառութիւն:

Իմ կարծիքս պիտի յայտնէի յատենի ժողովոյ եթէ ուրիշ հանրային գործով մը բացակայ եղած չ'ըլլայի, ուստի կը խնդրեմ Զեր Ազնուութեան որ այս կարծիքս արձանագրել տարու բարեհաճիք ներկայ նստին ատենադրութեանը մէջ:

Կը խնդրեմ, Ատենապետ Էֆէնտի, որ բարեհաճիք ընդունիլ իմ խորին յարգանացս հուսատին:

ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱԺԵԱՆ

Երեսփոխան Մագրը-Գիւղի

1912 Սեպ. 26

ԱՏԵՆ. ԷՖ.— Ազգ. ժողովը, սահմանադրական հիմնական սկզբունքները նուիրա-

կան կը համարի իրեն համար: Այս կարգէն է Քաղ. Ժողովոյ երկամեայ շրջանը որ անայլ կը մնայ իրեն համար: Պահելով հանգերէն այս սկզբունքը, այն անդամները որոնք երկամեայ շրջանը չեն լրացուցած անոնք հարկ դասեց վերջնորդել: Այս է եղածը ոչ թէ սահմանադրական սկզբունքի մը զանցառութիւնը:

Յ. ՊՅԱՆՆԵԱՆ ԷՖ. — Անցեալ նիստին բացակայ ըլլալու համար լուս. չէի հասկցած այդ մանրամասնութիւնը, հիմայ եթէ այդպէս է բաւական կը համարիմ որուն բացատրութիւնը:

Մ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԷՖ. — Ես ալ տպորէն կը համարիմ կատարուած ընտրութիւնը...

ԱՏԵՆ. ԷՖ. — Չեմ կրնար խօսք տալ Ձեզի, և եթէ Պոյաճեան էֆ. զիրը կարգացուցաւ ու ի դիմանէ այս բացատրութիւնը արուեստ, պատճառը այն է որ ինք բացակայ էր անցեալ նիստին, ապա թէ ոչ Ժողովի համար վերջացած խնդիր է այդ:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ԱՏԵՆԱՊԵՏՈՅ ԴԻՒԱՆԻ
Ի ՄԱՍԻՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿ ՀՕՐ
ՀՐԱԺԱՐԱՆԻՆ

ԱՏԵՆ. ԷՖ. — Ատենապետաց Դիւանի իր տեղեկագիրը խրկած է. կը հրաւիրեմ Ատենագիր էֆ. ին որ կարգայ զայն:

Վսեմաշուք

Ատենապետ էֆ. Ազգ. Ընդհ. Ժողովոյ

Ատենապետաց Դիւանի իր 26 Սեպտեմբեր 1912ի նիստին մէջ նկատուած խնդրի մասին Ս. Պատրիարք Հօր պատճառարանաւոր հրաժարագիրը զոր Պատկ. Ժողովը յանձնած էր մեզ ի նախաքննութիւն, համաձայն Ներքին Կանոնադրի 87 յօդուածին, հասաւ հետեւեալ եզրակացութեան:

Ա. Նկատելով թէ վերոյիշեալ հրաժարագիրն մէջ յիշատակուած պատճառները իրականութեան կատարելապէս համաձայն են գործող արարք, թէ սոյն հրաժարականով Ս.

Պատրիարք Հայրն ուրիշ բան ըրած չէ, բայց եթէ իր ի ձեռին ունեցած միջոցներուն սպառած ըլլալը յայտնի և Ազգ. Ժողովի վերին դատաստանին յանձնել տանդուած կացութեան գնահատուած, բայց մը զոր կատարեց Պատկ. Ժողովը կազմելով հարստահարութեանց ուրոյն խորհրդարանական յանձնաժողով մը. որ արդէն իսկ ձեռնարկած է իր պաշտօնին:

Բ. Նկատելով սակայն որ Օսմ. Հայրենիքը վերջին օրերս մասնուած է արտասովոր և տաքնապալի կացութեան մը, որուն հետեւանքները կրնան խիստ ծանր ըլլալ և որուն միջոցին Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականին վերջնական հանգամանք ստանալը, կնճիտ մը ևս պիտի աւելցնէ, պատասխանատու իշխանութեանց ծանր զբաղումներուն մէջ:

Գ. Նկատելով միւս կողմէ որ Հայրենակաւաւորներու ծանօթ տխուր վիճակին բարւոք ևս նպաստաւ ձեռք առնուած կառավարական միջոցներուն արդիւնքին վրայ որոշ գաղափար մը յայտնելը կանխահաւ է:

Ուստի Ատենապետաց Դիւանի կ'առաջարկէ Պատկ. Ժողովի չ'ընդունիլ մատուցեալ հրաժարականը, և հրաւիրել Ս. Պատրիարք Հայրը, որպէսզի շարունակէ իր պաշտօնը գործակցութեամբ նորակազմ Ազգ. Վարչութեան և Խորհրդարանական յատուկ յանձնաժողովին, զօրեղապէս հետապնդելու համար Ազգին բնական և արդարացի պահանջումներուն իրագործումը և այս առթիւ տեղեկարար կը կարգէ իր անդամներէն Թէքէեան Վահան էֆ. ին:

Մնա՛մք խորին յարգանքով

Ատենապետ Չեռնոստութեան Դիւանի

ՀՄԱՅՆԱԿ ԵՊՍ. ԴԻՄԱՐՍԵԱՆ

Ատենապետ Իրաւասութեան Դիւանի

ՄԱՂԱՔԻԱ ԵՊՍԿ. ՏԵՐՈՒՆԵԱՆ

Ատենապետ Դատարարական Դիւանի

ՅԱՆՈՐ ՊՅԱՆՆԵԱՆ

Ատենապետ Համարակալութեան Դիւանի

Ա. Յ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Ի դիմաց Յարարելութեան Դիւանի

ՊԱՐԳԵԻ ՓԱՓԱՉԵԱՆ

Ատենապետ Նախաձեռնութեան Դիւանի

ՀԱՄԱՐԱՐՁՈՒՄ Յ. ՊՅԱՆՆԵԱՆ

Ատենապետ Խնդրարկութեան Դիւանի

ՎԱՀԱՆ ԹԵՔԵԱՆ

Ատենապետ Կալուածոց Դիւանի

ԹԱՐԳՈՒ ՊՅԱՆՆԵԱՆ

Կ. Պոլիս 27 Սեպտ. 1912

ԱՏԵՆ. ԷՖ. — Խնդրին վրայ խօսք տալէ առաջ, պարտ կը համարիմ հաղորդել թէ Ս. Պատրիարքի հրաժարականը Օրակարգի Բ. խնդիր է, հետեւաբար անոր առաջնութիւն տալով կրնանք նկատուել իրեն առնել: Մեր այս օրուան Երեսփոխանաց թիւն է, նոր ընտրուած երեք երեսփոխաններով 108, որուն մեծամասնութիւնը 55 է, բայց այս պահուստինք 58 երեսփոխաններ, որով այս խնդիրը կրնանք նկատուել իրեն առնել: Խօսք կուտամ նախ և առաջ տեղեկարար Վ. Թէքէեան էֆ. ի:

Վ. ԹԵՔԵԱՆ ԷՖ. — Իրրեւ տեղեկարար ըլլալիք դիտուել իրենց պատասխանելէ առաջ, պարտ կը համարիմ ըսել թէ արուած որոշումը երկար խորհրդակցութեան արդիւնք է և տեղեկագրին մէջ զրուած բառերը կըրէն իր զրուած են: Այս խորհրդակցութիւնները տեղի ունեցան տեղեկագրին պատրաստութեան համար, ապա թէ ոչ հրաժարականի մերժման համար ամենքս ալ համամիտ էինք կատարել սապէս առաջին վայրկեանէն, կը յուսամ թէ բոլոր երեսփոխանք պարզուած տեսակետներուն մէջ պիտի գտնեն պէտք եղած Լուսարանութիւնը, այսու հանգերէն պատրաստ ենք, եթէ դիտուել իրեն ըլլայ պատասխանելու:

Տ. ԵՋԵԼԻ Վ. ՊԱՊԱՆԵԱՆ. — Պատրիարքական հրաժարականի նկատմամբ, Պատկ. Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագիրը խնդրէ, հետեւաբար պարտ կը զգամ առաջարկելու որ Ս. Պատրիարքը առանց այլ և այլի իր գործին գլուխը հրաւիրուի: Այսօր պատեւազօրի գաշտին վրայ 800 Հայ զինուոր ունինք. Ս. Պատրիարքը Վարչական Ժողովներու հետ առանց վերաբերեալ կարեւոր խնդիրները անյօդապ պէտք է նկատուել իրեն առնել, կարեւորը ի գործ զնկու համար:

ԱՏԵՆ. ԷՖ. — Ասանք խնդրէն զուրա խօսքեր են, ուղղակի հրաժարականին վրայ խօսեցէք:

Ն. ՕՀԱՆԵԱՆ ԷՖ. — Ասանք որ տեղեկագրին եզրակացութեանէն տարբեր բան մը ունինք ըսելիք անոնք թող խօսին:

Ս. ԹԵՐԱՅԱՆ ԷՖ. — Կը ձայնակցինք Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագրին, մեր ազգին պէտքը մանաւանդ այս միջոցին պէտք է գտնուի իր պաշտօնին գլուխը, և ոչ միայն ցերեկները այլ և գիշերներն ալ աշխատի, միւս հոգեւոր պետերէն աւելի, որովհետեւ մեր խնդիրները միայն առօրեայ գործերը չեն, ալ գաւառի ոճրագործները պատժել տալու, թաղանները ետ առնելու, ընտանիքները պաշտպանելու ստիպողական պէտքեր կան:

ԱՏԵՆ. ԷՖ. — Ասանք որ Ատենապետ. Դիւանի տեղեկագրին եզրակացութեան հաւաքակ պիտի խօսին նախ անոնք թող խօսին:

Դ. Տ. ՄՈՎՍԵՍԵԱՆ ԷՖ. — Ես կ'առաջարկեմ որ Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագիրը և հրաժարագիրը տպագրուի և բաժնուի և ուսումնասիրելէ յետոյ կարծիք յայտնուի:

ԱՏԵՆ. ԷՖ. — Երկու առաջարկ կայ ուրեմն, մէկը Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագրին եզրակացութիւնն է, միւսը Տ. Մովսէսեան էֆ. ի առաջարկը, երկուքն ալ ուրոյն ուրոյն քուէի պիտի գտնուի:

(Ատենապետ էֆ. ն երկու առաջարկներն ալ քուէի գտնուի, 4 քուէ ստացաւ Տ. Մովսէսեան էֆ. ի առաջարկը, իսկ 48 քուէ Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագրին եզրակացութիւնը.)

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Համաձայն Սո. Կապետաց Դիւանի տեղեկագրին եզրակացութեան, որ Ժողովի իւրացուցած է, Ազգ. Ժողովոյ կողմէ յատուկ պատգամաւորութիւն մը պիտի երթայ հրաւիրել Ս. Պատրիարքը իր աթոռը: Պատրիարքական հրաժարականները ազգին բոլորքի ձայնը կը խտացնեն, հետեւապէս պէտք է որ հանդիսաւորապէս հրաւիրուի իր պաշտօնին գլուխը: Դադարի միջոցին կընտրենք պատգամաւորութեան անդամները:

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՂ. ԺՈՂՈՎՈՅ
ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆԻ ՄՆԱՅԱԾ ԱՆԴՍՄՆԵՐՈՒ

(Վիճակ ձգուելով, Տր. Փաշաեան էֆ. ընտրուեցաւ անդամ Քաղ. Ժողովոյ)

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ.— Ինչպէս գիտէք, անցեալ շաբթու Քաղ. Ժողովոյ ընտրութիւնը համեմատականի մնաց, այսօր պիտի կատարենք այդ ընտրութիւնը և պիտի ամբողջացնենք Քաղ. Ժողովը, համեմատականի ցանկին վրայէն:

(Քուէարկութեան մասնակցեցան 60 և րեպիտաններ)

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ.— Քուէարկութեան արդիւնքը եղաւ հետեւեալը.

		Քուէ
Աբրահամ	էֆ. Տ. Յակոբեան	56
Տիրան	» Երկանեան	38
Սմբատ	» Քեաթիպեան	34
Վահան	» Փափաղեան	31
Տր. Գ.	» Ճէլալ	31
Արիստակէս	էֆ. Գասպարեան	31
Տր. Ս.	» Թէրզեան	31
Տր. Կ.	» Փաշաեան	28
Մարտիկ	» Էնքոսէրճեան	28

Ինչպէսիւ տեսնէք վերջին երկուքը հաւասար քուէ ստացած ըլլալով, վիճակ պիտի ձգուի անոնց վրայ.

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ.— Այս արդիւնքը այսօր իսկ կը տեղեկագրենք Ս. Պատրիարքին, իրենց պաշտօնին հաստատութեան համար: Ն. Սրբազնութիւնը իր Պատրիարքական աթոռը հրաւիրելու համար պատգամաւոր կը կարգենք, Տ. Հմայեակ Ս., Տ. Եզնիկ Վ., Տր. Թէրզեան էֆ. և Դիւանիս կողմէ Ատենադպիր Պէյադճեան էֆ.:

Ազգ. Ժողովոյ յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ մէկ ամիսէն, օրուան դէպքերուն պատճառաւ:

ՁԱՅՆԵՐ.— Շատ է, գոնէ երկու շաբաթէն:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ.— Ուրեմն երկու շաբաթէն կը հրաւիրենք, օրակարգ ունենալով, երուսաղեմի պատրիարքական ընտրութեան խնդիրը, Գէորգ Ս. ի յանձնաժողովի ընտրութեան խնդիրը և Պատրիարքարանի պիւտճէի խնդիրը:

(Ատենան փակուեցաւ ժամը 5ին)

Ազգ. Ընդհ. Ժողովոյ

Ասեմադպիր
Ե. ՊԵՅԱԶՃՅԱՆ

Ասեմապետ
ՀԱՅԿ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

(Գ. Վիճակ)

Գում-գաբու, Գում գաբուի դուրս

69.	Դաւիթ	էֆ.	Տէր-Մովսէսեան
70.	Համբարձում	»	Պոյաճեան
71.	Սարգիս	»	Սուլին
72.			

Կէսիկ-փաւա

73.	Հմայեակ	էֆ.	Յրամեանց
74.	Յարութիւն	»	ձանկիւլեան
75.			
76.			
77.			

Սամբիա Ա. Գէորգ

78.	Գրիգոր	էֆ.	Զօհրապ
79.	Լեւոն	»	Սաաթեան
80.	Հակ	»	Խօճասարեան
81.			
82.	Պարզեւ	»	Փափաղեան
83.	Լեւոն	»	Սեղբոսեան
84.	Ռուբէն	»	Փափաղեան

(Ե. Վիճակ)

Գում գլուցնուկ — Ինքսիէ

85.	Երուանդ	էֆ.	Խորասան
86.	Լեւոն	»	Տէմիճիպաշեան
87.	Ռուբէն	»	Զարդարեան
88.	Ոսկան	»	Մարտիկեան
89.			

Թօփ-գաբու

90.			
91.	Երուանդ	էֆ.	Ղալաթիա-Պէյֆօլ Օտեան
92.	Վառճապուհ	էֆ.	Նաուր-Դարաւ Մանուկեան
93.			

Սամբիա Ալթըմէրե

94.			
95.	Բարսեղ	էֆ.	Աւետիսեան
96.	Դարեգին	»	Տէմիճիպաշեան
97.			
98.	Յարութիւն	»	Շահրիկեան
99.	Վարդգէս	»	Սէրէնկիւլեան
100.	Արքահամ	էֆ.	Պոյաճեան-Գիւղ. Ենքի-Գիւղ Տէր-Յակոբեան

— 100 —

ԴԱՒԱՌԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

(Ա. Վիճակ)

101.	Վահան	էֆ.	Եգիպտոս Թէրէեան
102.			
103.	Տր. Փաշաեան	էֆ.	Խարբերդ Կարին
104.	Սողոմոն	էֆ.	Տէր-Ազարեան
105.	Միսաք	էֆ.	Կիւրից—Մանքըրզ Դօշունեան

Ը

106.	Դեղամ	էֆ.	Տէան
107.			Զմեկածագ—Զարսանագ
			Տապիզոն
108.	Օննիկ	էֆ.	Զիֆթէ-Սարաֆ

(Բ. Վիճակ)

Աղբամար

109.			Բալու
110.	Մելքոն	էֆ.	Կիւրճեան
111.	Ստեփան	էֆ.	Եօզրատ Գըպրըզեան
112.	Վահան	էֆ.	Կեսարիա Էսսեան
113.	Սարգիս	էֆ.	Հայեպ—Այնթապ Գնաճեան

Նիկիւսիդիա

114.	Տօթ. Գրիգոր	էֆ.	Ճէլալ
115.	Տօթ. Ներսէս	էֆ.	Պաղտաս Թիւլեան
116.			Ղերդ

(Գ. Վիճակ)

Ակն

117.			
118.	Արթարի	էֆ.	Ուրաքիւր Սարաֆեան
119.	Սեպուհ	էֆ.	Եղեսիա Իւթիւճեան
120.			Զմիւռնիա
			Հանքն
121.	Տօթ. Տէօվէթ	էֆ.	Տատրեան
			Մալաթիա
122.	Օննիկ	էֆ.	Զայեան
			Պանքրում—Պալլէսիւր
123.	Տիրան	էֆ.	Երկանեան
			Վան
124.			

(Գ. Վիճակ)

Ադրիանապոլիս

125.	Օննիկ	էֆ.	Տէրունեան
			Ասսան
126.	Արիստակէս	էֆ.	Դասպարեան
			Բաղէ
127.	Աղէքսանդր	էֆ.	Փանոսեան
			Կուսիմ—Ամիոն-Գարա-Հիսար
128.	Զարեհ	էֆ.	Խօրասա Նճեա

	սպար	Պրուսա էֆ. Նէմցէ Προσπο
130.	Արրահամ	էֆ. Հայրիկեան Տիգրանակէրս
131.	Տիգրան	էֆ. Նազաշեան Էիվրիկ
132.		(ն. վիճակ) Ամառիտ—Մարգուտն
133.		Բաբերդ
134.	Երուանդ	էֆ. Սրմաքէշխանլըեան

	Գաղասիա
135.	Տր. Խաչիկ Էֆ. Պողոսեան Կօնեա
136.	Ժագ Էֆ. Սայապալեան Երզնկա
137.	Դարբիէլ Էֆ. Նորատունկեան Մարաշ - Չէյրուն
138.	Սմբատ Էֆ. Բիւրատ Շապին-Գարահիսար
139.	
140.	Տօրթ. Նազարէթ Էֆ. Տաղաւարեան Սեբասիա

Մ Ա Յ Ր Դ Ի Ի Ա Ն

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ա. Ատենապետ	Դարբիէլ Էֆ. Նորատունկեան	Ա. Ատենադպիր	Երուանդ Էֆ. Պէյագճեան
Բ. »	Հայկ » Խօճասարեան	Բ. »	Անտոն Էֆ. Թարագ
Գ. »	Տր. Տաղաւարեան Էֆ.	Գ. »	Հմայեակ Էֆ. Արամեանց

Ն Ա Խ Ա Ք Ն Ն Ի Զ Դ Ի Ի Ա Ն Ք

ՋԵՌՆՀԱՍՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

Ա. Տ. Հմայեակ Աշքեպս. Դիմարսեա	(Ատղպ.
Բ. Տօրթ. Գ. ձերալ	
Գ. Տօրթ. Թիւլեան	

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

Ա. Յակոբ Էֆ. Պոյաճեան (Ատենապետ)	
Բ. Լեւոն Էֆ. Սեղրոսեան	
Գ. Մարկոս Էֆ. Նաթանեան	

ԿԱԼՈՒԱՃՈՅ ԴԻԻԱՆ

Ա. Սարգիս Գնաճեան	
Բ. Վահան Էսայեան	
Գ. Թորգոմ Պոյաճեան (Ատենապետ)	

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

Ա. Արիստակէս Դասապարեան (Ատենապետ)	
Բ. Խաչիկ Սրվաճեան	
Գ. Ժագ Սայապալեան	

ՅԱՐԲՈՒՆԵՐԱԿԱՆ ԴԻԻԱՆ

Ա. Յարութիւն Շահրիկեան	
Բ. Օննիկ Տէրունեան	
Գ. Պարգիւ Փափազեան	

ԻՐԱԽԱՍՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

Ա. Տ. Մաղաքիա Եպիսկ. Տէրունեան	
Բ. Տօրթ. Թէրզեան	
Գ. Ս. Սուին	

ՆՍԽԱՋԵՌՆՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

Ա. Հ. Պոյաճեան (Ատենապետ)	
Բ. Դաւիթ Տէր. Մովսէսեան	
Գ. Մ. Շիրքիսեան	

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԴԻԻԱՆ

Ա. Մ. Դօջունեան	
Բ. Երուանդ Օտեան	
Գ. Վ. Թէրէեան (Ատենապետ)	

ԵԼԵԻՄՏԻՑ ՅԱՆՋՆԱԽՈՒՄԲ

Ա. Մ. Հայկազն	
Բ. Ո. Սարաֆեան	
Գ. Թ. Պոյաճեան	
Դ. Տր. Տատրեան	

Գ Ի Ն 1 Ղ Բ Ո Ւ Շ

Սեփականութիւն Ազգ. Սնտուկին, զգ. Ժողովոյ ծախուց յատկացեալ
Կը ծախուի յ'Ազգ. Խորհրդարան Վալարիոյ